

Nieuwsbrief Medezeggenschap

Januari 2016

jaargang 4, nummer 2

Deze nieuwsbrief informeert u over een aantal actuele onderwerpen, die van belang zijn in het kader van medezeggenschap.

Bevoegdheden advies en instemming

In de afgelopen maanden zijn er een aantal keren vragen gesteld over hoe het nu precies zit met de specifieke bevoegdheden van een MR en/of GMR. Mag je afwijken van de wettekst? Hoe zit het nu met de relatie tussen MR en GMR wat deze bevoegdheden betreft. Wie bepaalt hoe dit in het reglement wordt opgenomen en wanneer mag je wijzigingen doorvoeren? Voldoende aanleiding om deze nieuwsbrief geheel te wijden aan dit onderwerp.

In de Wet Medezeggenschap Scholen (WMS) staan de specifieke bevoegdheden beschreven op het gebied van instemming en advies. Mag hiervan afgeweken worden bij het opstellen van een eigen reglement?

De specifieke bevoegdheden zoals deze in de WMS beschreven in art. 10 t/m 13 vormen de wettelijke basis voor iedere medezeggenschapsraad (zowel MR als GMR). Met andere woorden: ieder reglement moet minimaal de specifieke bevoegdheden bevatten voor de gehele raad (art. 10 en 11) dan wel voor iedere afzonderlijke geleding van personeel (art. 12) en ouders/leerlingen (art. 13).

Maar als er een GMR is ingesteld, dan mogen er toch wel bevoegdheden door de MR aan de GMR worden overgedragen?

Nee, dat mag niet. Medezeggenschap begint met de verplichte instelling van een MR op iedere school. In de WMS is vervolgens bepaald dat een bestuur met meer dan één school tevens een GMR moet instellen. De positie en taak van de GMR is geregeld in art. 16 van de WMS: De GMR *treedt in de plaats van de MR van de afzonderlijke scholen als het gaat om aangelegenheden die alle of de meerderheid van de scholen aangaat*. Alle instemmings- en adviesbevoegdheden zijn in dat geval automatisch van toepassing voor een GMR. Daarnaast worden in art. 16 een aantal adviesbevoegdheden benoemd die specifiek van toepassing zijn op alleen de GMR (o.a. hoofdlijnen financieel beleid organisatie, criteria verdeling middelen, aanstelling/ontslag leidinggevenden op meer dan één school). De PGMR heeft tevens instemmingsbevoegdheid m.b.t. samenstelling bovenschoolse formatie.

Als dat dan het basispakket is, mogen er dan wel bevoegdheden toegevoegd worden?

Ja, dat mag.

Wat betekent overdragen of omzetten van bevoegdheden?

Omzetten: adviesbevoegdheden (art. 11) mogen omgezet worden naar instemmingsbevoegdheden. Andersom, dus instemmingsbevoegdheden (art. 10) omzetten naar adviesbevoegdheden mag niet.

Overdragen: instemmingsbevoegdheden van een geleding van personeel en/of ouders/leerlingen (art. 12, resp. art. 13) overgedragen mogen worden aan de gehele raad. Ook hier geldt weer dat andersom niet is toegestaan. Ook mogen er geen bevoegdheden overgedragen worden van de ene naar de andere geleding.

Regel is dat een geleding of de gehele raad er niet slechter van mag worden.

Hoe zit het nu met de verhouding tussen MR en GMR? In hoeverre mag een MR zich bemoeien met de besluitvorming in GMR? Kan een GMR een besluit nemen tegen de zin van een MR?

Zowel de MR als de GMR zijn zelfstandige organen voor medezeggenschap, ieder met een eigen plaats, rol en taak. De GMR voor het bovenschoolse beleid en de MR voor het beleid op iedere afzonderlijke

school. Er kan daarom nooit sprake zijn van zeggenschap van een MR in de GMR. Daarmee zou een MR immers buiten de eigen speelruimte komen, nl. op het vlak van het bovenschoolse beleid en dat komt alleen de GMR toe (zie WMS art. 16: De GMR *treedt in de plaats van*.....).

Maar als de GMR dan verkozen wordt uit leden of door de MR dan is er toch wel sprake van een afvaardiging namens de MR?

Nee, geen afgevaardigde, wel vertegenwoordiger. Oftewel: niet de MR bepaalt wat een GMR-lid wel of niet mag zeggen of besluit m.b.t. de op tafel liggende beleidsvoorstellen. Een GMR-lid laat zich (uiteraard) informeren en kan meningen of standpunten van een MR of een geleding en zelfs van de achterban ter harte nemen, maar weegt uiteindelijk zelf af wat zijn standpunt is. Overigens geldt dit eveneens voor de leden in de MR. Ook zij kunnen daar nooit namens een groepering laten afvaardigen. In juridische termen heet dit zitting nemen in de raad zonder last of ruggespraak. Wel vertegenwoordigt een (G)MR-lid de achterban, d.w.z. behartigt de belangen van het personeel of ouders/leerlingen in de raad.

Kan een GMR-lid die tevens MR-lid is een ander standpunt innemen in de GMR dan in de MR?

Ja, dat kan. In de MR staat de eigen school centraal. In de GMR gaat het om schooloverstijgende besluiten. Voorbeeld: de MR kan tegen de sluiting van de eigen school zijn, maar de GMR kijkt naar het belang van het grote geheel en tot het oordeel komen dat dit helaas tot sluiting van een school kan leiden. Of een MR kan hechten aan een eigen directeur voor de school, terwijl er bovenscholse andere afwegingen gemaakt worden om tot aanstelling van meerscholige directeuren te besluiten. Het standpunt van een MR-lid dat tevens GMR-lid is, kan in beide voorbeelden tegengesteld zijn.

Moet een MR bij het opstellen van de jaarplanning rekening houden met de vergaderingen van de GMR?

Nee, totaal niet. Uit bovenstaande blijkt dat er geen enkel verband is tussen de vergaderagenda van beide organen.

Maar hebben de GMR en MR dan totaal geen contact met elkaar?

Ja zeker, en in de WMS wordt daar ook een aanzet toe gegeven (art. 22 lid d). Het gaat daarbij op welke manier de verschillende organen elkaar informeren. Dit dient in het statuut beschreven te worden. Veelal is er een bepaling opgenomen over de onderlinge uitwisseling van de agenda en het verslag en een jaarlijkse bijeenkomst van alle (voorzitters) MR-en en de GMR. Maar de wet biedt veel meer mogelijkheden die helaas nog veel te weinig worden benut. Zo kan een GMR (of een geleding ervan) voordat er een besluit wordt genomen over een voorliggend beleidsvoorstel de achterban raadplegen. (bijv. door de PGMR middels een informatieve bijeenkomst, een vragenlijst o.i.d. als het gaat om de vaststelling van het beleid op het gebied van functioneren en beoordelen, secundaire arbeidsvoorwaarden, werktijdenregeling, enz. Of de GMR kan de afzonderlijke MR-en advies vragen over een voorstel m.b.t. een vlekkenplan (welke scholen houden we open).

Wie stelt de verschillende documenten vast?

Het bevoegd gezag (of diens vertegenwoordiger) is verantwoordelijk voor het goed functioneren van medezeggenschap binnen een school(organisatie). Dit is dus niet de verantwoordelijkheid van een GMR of MR! Uiteindelijk stelt het bevoegd gezag (of diens vertegenwoordiger) ook het statuut en reglement t.b.v. medezeggenschap vast. Dit kan alleen na instemming van de (GMR met de verschillende documenten.

Heeft de GMR hier instemmingsbevoegdheid of is er ook een rol voor de MR weggelegd?

Medezeggenschapsstatuut: Hierin staat beschreven hoe medezeggenschap is geregeld (blauwdruk). De GMR heeft instemmingsbevoegdheid. Hoewel formeel de MR hier dus niet over gaat, betreft een goede GMR de MR-en bij de besluitvorming. In dit document zijn immers ook bepalingen vastgelegd die direct op de MR van elke school betrekking hebben. Dit kan in de vorm van (voorzitters)overleg, een verzoek om advies of gelegenheid geven tot reactie.

Medezeggenschapsreglement GMR: Dit is een praktische uitwerking van het statuut en specifiek voor de GMR bedoeld. Hiervoor is de instemmingsbevoegdheid van de GMR van toepassing.

Medezeggenschapsreglement MR: Zoals het vorige document specifiek voor de GMR geldt, is dat m.b.t. dit reglement van toepassing. Iedere MR heeft instemmingsbevoegdheid over dit reglement.

In alle gevallen geldt dat voor instemming een meerderheid nodig is van tenminste 2/3 deel van alle leden van de desbetreffende medezeggenschapsraad.

Als iedere MR instemmingsbevoegdheid heeft voor het eigen reglement, is het dan ook mogelijk dat er verschillende reglementen van kracht zijn binnen eenzelfde organisatie?

Jazeker kan dat. Uiteindelijk stelt iedere directeur een reglement voor medezeggenschap in samenspraak met de MR vast dat van toepassing is op de desbetreffende school. De afwijkingen mogen echter nooit in strijd zijn met de bepalingen die in het medezeggenschapsstatuut zijn opgenomen. Staat daar bijvoorbeeld dat een MR bestaat uit 4 leden, dan mag een lokale school daar niet van afwijken. Zie hier het belang van communicatie tussen GMR en MR-en m.b.t. de inhoud van het medezeggenschapsstatuut. Logischerwijs volgt hier ook uit dat een directie nooit mag afwijken van de bepalingen die door het bovenschools management zijn vastgesteld. Belangrijk punt dus bij het (opnieuw) vaststellen van de verschillende documenten.

Kan een statuut of reglement nog gewijzigd worden als het eenmaal vastgesteld is?

Ja, dat kan altijd. Sterker nog: na 2 jaar vervalt het statuut medezeggenschap en heeft het geen rechtsgeldigheid meer. Het bevoegd gezag (of diens vertegenwoordiger) is verantwoordelijk voor de vaststellingsprocedure en hiervoor geldt weer instemmingsbevoegdheid van de (G)MR.

Het reglement voor GMR, resp. MR dient eveneens opnieuw vastgesteld te worden na 2 jaar, maar hiervoor geldt dat dit alleen van toepassing is als wijziging van het statuut gevolgen heeft voor de uitwerking in het reglement (bijv. samenstelling van de GMR of wijziging aantal leden (G)MR) dan wel als in het reglement afgeweken wordt van bepalingen die in de WMS staan vermeld (bijv. toevoeging, omzetting of overdracht specifieke bevoegdheden).

Moet je 2 jaar wachten met aanpassen van de documenten of mag dat ook eerder?

Als daar aanleiding toe is, mogen documenten altijd aangepast worden. Echter, na 2 jaar is dit verplicht. Altijd geldt dat een wijziging pas van kracht is als dit in samenspraak tussen bestuur / directie gebeurt.

Basiscursus medezeggenschap

Vanaf begin 2016 is het weer mogelijk dat wij de basiscursus medezeggenschap voor uw organisatie verzorgen. In 2 bijeenkomsten leren de deelnemers wat medezeggenschap is, op welke manier dat wettelijk geregeld is en hoe daar vervolgens binnen de eigen organisatie / school invulling aan gegeven is (medezeggenschapsstatuut en –reglement). In het bijzonder wordt ingegaan op de algemene en specifieke taken en bevoegdheden van de medezeggenschapsraad. Daarbij wordt gebruik gemaakt van zoveel mogelijk praktijksituaties die binnen de eigen (G)MR spelen.

Deze cursus is uitermate geschikt voor nieuwe leden en voor zittende leden die hun kennis eens willen opfrissen. Naast de basiscursus bieden we ook nog andere cursussen, zoals themabijeenkomsten of een cursus voor meer ervaren leden van (G)MR. Ook bieden we allerlei arrangementen met betrekking tot medezeggenschap. Ook voor externe expertise en advies en mediation kunt u bij ons terecht. Voor maatwerk en in company trainingen doen we graag een passend voorstel.

Meer weten? Bezoek onze website www.interabc.nl of neem contact op.

Vragen? Reageren?

Neem contact op met Sjoerd Boonstra (s.boonstra@interabc.nl / 06-13147901).